

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150— L., félévre 85— L.,
Egyes szám ára 4— L.
Külföldre egész évre 250—

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Anyák napján.

Imádkozzunk! Imádkozzunk azért az ezer és ezer küzdő édesanyáért, akik a mai nehéz időkben gyerekeket nevelnek. Gyerekeket kiképeznek testi, lelki jóvoltáért felelősek Isten előtt.

szé, az alatt az idő alatt, míg gyerekeiteket szárnyokra bocsátjátok!

És akkor is — repülhetnek-e valóban oda, hova vágyuk és tehetségök vonja!

Gyerekeket, akiket élelmezni kell, hogy fejlődni tudjon gyenge testük s tudjon megbirkózni az orvul ellenük támadó betegségekkel.

Ruházni is kell őket s ez bármilyen szegényen történik, mégis jelentős összegre rug, különösen ott, a hol 4—5 pár lábbelire és egyéb ruházatra kell kiadni.

Szegény jó Anyák! Hány álmatlan éjet, hány gondterhes napot számlálhatnátok ösz-

Nem kell-e fájó szívvel néznetek a távozó után, ki nem tud révbe jutni?

Nem épen az édesanyák szenvednek-e ezért is legtöbbit?

Imádkozzunk tehát értök.

Erőt, erőt és újból csak erőt kérjünk Istentől számukra.

Most pedig emlékezzünk!

Emlékezzünk azokra, akik már nincsenek.

En is az én áldott emlékü jó anyámra gondolok.

Eszembe jut, hányszor ébredtem fel gyerekkoromban arra, hogy az éjjel lecsuszott takarómat egy gyöngéd kéz reám borítja.

Felkelt és sorra járta a kis ágyakat, volt elég!

Megnézte nincs-e kitakarva valamelyik és a kihült szobában nem fognak-e megfázni!

Az egész napi munkától fáradt kezeit lágyan teszi homlokunkra, nem lázas-e valamelyik? Annyit futkostak egész nap, és olyan hamar jöhet a betegség!

Almosan, lustán nyílik fel egyik-másik kék, vagy barna gyermekszempár, hogy egy pillanatra elmosolyodjon, mintha álmában anglyalt látna és tovább alusznak édesen, az újra rájuk borult paplan melege alatt.

Angyalt láttak valóban, mert a jó édesanya földre szállott angyal. Örök bánat, hogy a mienk oly hamar visszarepült az égbe, a honnan jött.

Imádkozunk anyák napján az élő és a halott édesanyákért.

Gál Lajosné.

Ne üssük önmagunkat!

Nagy erdélyi költőnk, Reményik Sándor, közelebről megrázó erejű cikket irt a *Pásztortűz*be azoknak a magyaroknak a megróváására, akiknek szinte gyönyörűségük telik saját nemzetük bíráltságában és kicsinylésében. Tiltakozik az ellen, hogy rosszul értelmezett önbírálattal eldobjuk nemzeti megmaradásunk utolsó, de legbiztosabb fegyverét: a hitet a múltban, mint a jövő alapjában. Azt kérdezi lélekből jövő kiáltással a magyarság sebeit marcangoló magyaroktól: *Minél erősebben ütnek bennünket, annál jobban üssük mi is önmagunkat?*

Elégtétellel olvastuk prófétai szellemű költőnk bátor szövegét. Mi ugyanis ennek a kis lapnak a hasábjain egy évtized óta meggyőződéssel hirdetjük, hogy az erdélyi magyarságnak a rettenetes viszonyok között sem szabad kétségbeesnie, mert nemcsak gyöngéi vannak, hanem hatalmas erényei is. Derűsebben látó következtetéseinket mindannyiszor az élet megfigyeléséből vontuk le.

Még a mostani keserves viszonyok közt is egész sorát látjuk azoknak a tüneteknek,

amelyek az erdélyi magyarság életregeről, küzdő erejéről tesznek bizonyítást. Ime: lent a kis falvak elszigetelt, lassan dúló világában mégis csak megmozdult a nép őserői s pár elszánt embernek a vezérletével a mostani válságok közt is utat teremtenek a mezőgazdasági termékek értékesítésére. Arra az udvarhelymegyei példára gondolunk, amely a páratlan bátorságú székely *tejnek, vajnak* Bukarestben piacot és becsületet tudott teremteni.

Az örvendetes tünetek közé sorozzuk a kezdeményezést is, amely Csikmegyéből indult meg közelebről. Itt hosszú évtizedek óta idegen üzleti érdekek prédája volt a székely nép fő életforrása: az erdő. Torzsa- és önző vezetők úgy irányították az erdő használatát, hogy a népnek, amely jogszerűen és gazdája volt a természet drága adománynak, rabszolga munkával kellett némi hasznot megszereznie a maga tulajdonjából. Most aztán megindult a szervezkedés a munkások okosabb kitermelésére: szövetkezetek alakultak, amelyek nemcsak a sovány munkabért fogják a nép kezébe juttatni, hanem üzleti haszon javarészét is. S ne örvezzünk-e azoknak a mozgalmaknak, amelyek a háziipar asszonyainak munkássága révén a háziipar *szeknek* szereznek mind több barátot és védelmet.

A háziipar fölkarolásának sikerében már annál inkább bizunk, mert az üzleti szervezés is megindult. Nagy reményekkel várunk a *Hargita*-szövetkezet megalakulását, amely Kolozsvár központtal a falu termékek készítményeinek a forgalomba hozataláért vállja egyik céljával. Ha a vezetők kitarthatnak a becsületos, szép célok mellett, akkor a *Hargita* hatalmas, összetartó kapocs lesz a vidéki és városi magyarság között s mint ilyen, járul majd fog szolgálni más vidékeknek is a gazdasági szervezetek létesítésére.

Folytathatók a magunk vigasztalására és bátorítására szolgáló jelenségek felsorolását, de inkább arra kérjük magyar testvéreinket, hogy ők is nézzenek körül az életben és lássák meg a kedvező jeleket is. Rosszat tesz az a betegnek, aki örökké a kedvezőtlen tüneteket hánytorgatja szemébe, számot az életerő egészséges megnyilvánulásával. A gyógyulás mégis csak ezáltal kialakulni.

A fehér harisnya.

Nem kell megijedni!

Nem arról a harisnyáról (strimpfi) akarok írni, amit asszonyaink a boltban vásárolnak — mint ők mondják — nagyon olcsón, mert lejött az ára, az igaz, hogy olyan gyér, hogy a szél könnyen átfúj rajta, de hát a lyukacsokon át-átvillan a fehérbőr, s leányainknak nem kell hozzá még egyéb, mint félcipő, amely esetleg magyar falusi leányaink nagyobb dicsőségére — még színes is és szerintük ez a legbiztosabb „legényfogó.“

Nem, nem erről akarok írni!

A harisnya székely nemzeti viselet. Gyapju. Házikészítmény. Nem bolti portéka. Tartós. Véd az idő minden viszontagsága ellen. Testhez álló. S nincs a világon még egy ruhadarab, mely a formákat, idomokat szemléltetőbben mutatná, mint a harisnya. Bátran lehetne leányfogónak is nevezni.

És: fehér. Mert az elődeinktől átörökölt harisnya színe: fehér.

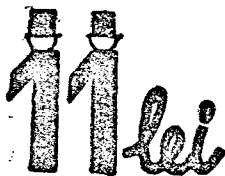
Emlékeztek öseinkre, kik e jellegzetes ruhadarabbal egységes tömeget, népet — székely népet alkottak. A fehér harisnyás székellyel számolni kellett minden időben. Az anyag tartóssága, szívóssága — kitartóvá, számossá tette viselőjét idővel, viszontagsággal, veszedelmekkel, a hegyei közt lefolyó küzdelmes munkájával szemben.

A fehér harisnya formát mutató szabása déleceggé, önérzetessé tette és teszi viselőjét. Nyílt, egyenes és őszinte jellemet kíván. Jóakaratu megértést, barátságot, egymás boldogságát előmozdító közös munkát, megbecsülést, szeretetet parancsol a másik fehér harisnyával szemben.

A fehér harisnya tiszteli a törvényt, annak engedelmeskedik.

A fehér harisnya lelki szépséget árul el; viselője csak Istenfélő, templombajáró, jó családtartó, előljáróit tisztelő, felebarátját segítő székely lehet, mert elég a fehér harisnyán egy folt, hogy annak jellegzetes színe: a fehér — piszkossá, mocskossá, szennyessé váljék.

A fehér harisnya hű a fajtájához. Székely jellegzetesség. Görosösen ragaszkodik szokásaihoz, hagyományaihoz, hitéhez, nyelvéhez s mindahhoz, mit elődeitől örökölt s amiket a maguk eredeti tisztaságában és épségében

az ára 4 darab

KOPROL

hasajtónak

új aluminium csomagolásban

1. db. KOPROL

10. db. KOPROL

3 lei

27 lei

akar átadni mindazon elkövetkezőknek, kik fehér harisnyájukkal a jövőben is képviselni fogják a székelyt.

A fehér harisnya kiegészítője a fekete kalap (nem a bicikli sapka), fehér házi szövésű ing (hiszen a székely asszonyok ma szövészekeiken a legszebb fehér vásznat szövik), fekete nyakkendő, fekete mellény, fekete kabát és fekete kemény-száru oszima.

A román falusiak ki nem vetköznének eredeti nemzeti viseletükből — sem férfi, sem nő; a százok százados viseletükkel szinte kérkednek. S e dicsérendő szokások láttára csak mi székelyek akasztanók szegre fehér harisnyáinkat, hogy azt feleseréljük boltból vásárolt, rosszul szabott nadrággal, vagy bricseszszel!

E cikk megírására az készített, hogy városokból hazatérő fiaink mintha idegenkednének a fehér harisnyától. Miért? Talán Bucearestiben, Brassóban, Kolozsváron stb. több becsülete van annak a legénynek, ki kivetkőzött az eredeti viseletből? Gazdája előtt több tekintélye van? Alig hinném.

A költő szavai szerint — az a nép, mely letépi magáról nemzeti bélyegét — eleve hálra van ítélve.

Mi is becsüljük meg nemzeti viseletünket, becsüljük meg a fehér harisnyát, mely székely népünknek multját, jelenét és jövőjét példázza.

Külföldi

Gazdasági világtanácskozás. Juniában fogják megtartani Londonban a világ gazdasági helyzetének megbeszélését. Hatvankét állam vesz részt rajta ezeröttszáz kiküldöttel. Ez talán sok is a jóból, hiszen, ha ennyi ember tanácskozása szükséges a termelés és fogyasztás egészségesebb rendjének megteremtéséhez, akkor hosszú hónapokra lesz szükség a munkának csak a megindítására is. Azonban nem valószínű, hogy valamennyi kiküldöttet bevonjanak a tanácskozásba, hanem a szakértők megállapítják a munkálatok irányvonalait s a kiküldöttek ennek megfelelően fogják összeállítani az anyagot. Az így előkészített anyag alapján fog aztán történni a végleges tervezet megszerkesztése. Ez is hosszadalmas munka lesz, de bizonyára közben is fognak történni intézkedések, amiknek nyomán kissé fellélegzhet az elalélt emberiség.

A világbéke nagy kérdései. Amerika, Anglia és Franciaország a washingtoni tanácskozásokon megegyeztek a követendő eljárás alapelveire nézve mind gazdasági, mind politikai tekintetben. Így, ha egyebet nem, azt valószínűnek kell tartani, hogy a Népszövetségben ezután egyetemesen lépnek majd fel. Ugyan teljesen nem bizonyos ez sem, mert máris híresztelik Roosevelt elnök közeli londoni látogatását, ezenkívül a dollár értékének Amerika részéről történt leszállítása is zavarja Anglia és Franciaország számítárait. Nem lehet tudni azt sem, hogy a három világhatalom felfogásához fognak-e csatlakozni a többi hatalmak, különösen Németország, a kisantant és

Togal, egy igazi házibarát!

Szívesen igazolom, hogy a »Togal« házi patikámban sohasem hiányzik! Én magam fejdégzsába ellen, férjem rheumatikus fájdalmak ellen szedi a Togalt és amióta a Togalt ismerjük, soha többé nem használnánk más szert. A Togal igazi házibarátunk, melynek egy háztartásban sem szabad hiányoznia.

Borgidai Greta, Temesvár.

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a hughysavat, bakteriumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Több mint 6000 orvosi vélemény! Egy kisérlet meggyőző! Az összes gyógyszertárakban. Lei 52.—

Greta Borgidai

Oroszország. Végül nem nagyon biztató az a hír sem, hogy Amerika 46 új hadihajó építését határozta el. Így a legnagyobb érdeklődéssel kell várnunk a Népszövetség júniusi tanácskozását, mert voltaképpen azon fog eldőlni, hogy valójában mi a három nyugati nagyhatalom megállapodása s mennyiben tudják annak megnyerni a Népszövetség többi tagállamát.

Mi történik Németországban?

Május elsején a Hitler-párt eddig még soha nem látott terjedelmű ünnepséget rendezett Berlinben. Egy milliónál több ember tisztelgett Hitler kancellár előtt, aki hatalmas s egyébként megindító beszédben üdvözölte híveit s ünnepelte eszméi diadalát. A beszéd minden szépsége mellett sem elégitette ki a német nemzetet, mert nem volt szó benne a kormány terveiről, különösen gazdasági téren.

A politikai helyzet különben kissé feszültté vált Németországban, mert Papen és Hindenburg kezdenek eltávolodni Hitlertől s a külföldi németellenes hangulatnak is látható nyomai vannak a német kivitel nagy csökkenésében.

Május elsején világszeretettek a szocialisták a mai met rendszer ellen, úgy, a német kormány több diplomáciai uton kért elégtételt.

A Kelet rejtélye. A múlt végén nagyon riasztó hírek kezdtek a távol Keletről. Május háboru kitöréséről beszéltek Párisban és Szovjetországban. Azt tudni vélték, hogy Oroszország mozgósított Japán ellen. Ezek a hírek szerencsére bizonyultak valóknak, de a helyzet még mindig nagy szedelmet rejt méhében. Valószínű, hogy Oroszország szó nélkül türi Japán keleti folyásának félelmetes megújulását. Erre mutat az is, hogy újabb barátsági tárgyalások kezdtek nyugati szomszédaink Lengyelországgal és a kisantanttal. Így akarja biztosítani magát hátbatámadás ellen, mégis háboruba keveredik Japánnal.

Megsokasodtak Kína bajor keleti tartományainak túlmóan mohamedán lakosságra lázadt s önálló államiságra rekszik. Így még sok megújulás és sok veszély fenyeget a világ békéjét Kelet titkolt tájairól.

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE,
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN

Jakab Györgyöt jól ismerik Csikban. Valamikor irnok, majd segédjegyző volt Csikcsicsóban. Egy idő múlva onnan eltávozott, majd mint a Goga-párt fizetett ügynöke került vissza Csikba. Minthogy párttagokat nem tudott gyűjteni, sajátkezüleg írta alá másoknak neveit a belépési nyilatkozatokra. Ebből kellemtelensége származott, a félrevezetett emberek alaposan elverték. Jakab ur úgy látszik elefejtette csikmegyei kalandjait, s most Florescu liberális pártja számára gyűjt tagokat. Azzal dicsekszik, hogy ez a foglalkozás egészen jó jövedelmet hoz neki, mert havi háromezer lej fizetést kap Florescutól, a gyerekének pedig Florescu a keresztpaja, ő gondoskodik majd róla. Korcsmákban bort fizet és ittas embereknél kunyerál, hogy belépéssel segítsék, támogassák őt. Hogy büszkeséget is mutasson, megjelent a csikszeredai közbirtokosságnál, és „pártértekezlet” céljaira a közbirtokossági székház termét kérte. Kimosolyogták, elzavarták, de nem is volt, akivel értekezletesdit tartania. Ezzel a kudarcral kiment a csiki falvakra s korcsmákban üti fel sátorfáját, bort fizet, aztán ígér mindenféle jót, sok adóleszállítást a székelyeknek. Ha valaki a Florescu-bort megissza, azután jót nevet ezen az emberen, akit Csikban domnu Florescu-nak csufolnak.

A szatmármegyei Magyar Párt meghelyezte a pártbontókat. Az Országos Magyar

Párt szatmármegyei tagozata népes gyűlés keretében foglalkozott Desbordes Ernő, volt dési tagozati elnök ellenzéki akciójával. A párt szatmármegyei tagozata Fikus Albert indítványára kimondotta, hogy Desbordes Ernő akciójával szemben legnagyobb megbotrányozásának ad kifejezést. A tagozat elnöki tanácsa az Országos Központot legteljesebb bizalmáról biztosította.

Nem bírnak Maniuval. A kormánypárt kebelében nem simultak el a Maniu visszavonulása körül keletkezett hullámok. Maniu, ellentétben az utóbbi napok híreivel, mégis visszavonult. Beavatottak szerint Vajda Sándor miniszterelnök és Maniu között komoly ellentétek vannak. Maniu nincs megelégedve az új konverziós törvénnyel és a törvény hibáiért a pártja kebeléből alakult kormányt hibáztatja. A genfi pénzügyi egyezmény sem tetszik Maniunak. Végül, úgy hallszik, hogy Maniu több magasrangú katonatiszt működésével nincs megelégedve és szeretné őket a hadsereg éléről eltávolítani. Vajda és Maniu között a nyílt harc még nem tört ki, de a román nemzeti parasztpárt a két vezető férfit körül két táborra oszlott. A lappangó harc eddigi eredménye, hogy kormányválság közeli lehetősége előtt állunk. A helyzet azonban, ha a küzdő felek kibékülnek, egyik pillanatról a másikra megvál-

Magyar Párt

A Magyar Párt tovább küzd a magyar vasutasok ügyéért. Az elmúlt héten úgy látszott, hogy a Magyar Pártnak sikerült az állásaikból elbocsájtott, magyar vasutasok ügyét dülőre vinnie. Az ügy elintézését azonban Bukarestben azzal akadályozták meg, hogy a vasutas elnökséget tisztviselőkké minősítették át és úgy alkalmazzák rajtuk a törvényt. A Magyar Párt teljes erejével tovább fog küzdeni a magyar vasutasok jogaiért, hogy sok száz magyar ember megélhetését biztosíthassa. A siker, amely eddig jelentkezett, tisztán a Magyar Párt érdeme.

Képviselői beszámolót tartott Tasnádon br. Jósika János. Magyar Párt szilágymegyei képviselője br. Jósika János Tasnádon képviselői beszámolót tartott. A beszámolón megjelentek a szomszédos községek választói is és az ezrekre menő tömeg nagy lelkesedéssel hallgatta a magyar képviselő szövegeit. A gyűlésen egyhangú bizalmat szavaztak báró Jósika János képviselőnek. Ki kell emelnünk a gyűlés szónokai közül egy ákoski kisgazda fejtegetéseit, aki talpraesett beszédében festette a földművesek szomorú helyzetét.

Florescu úr megjelent Csikban. A liberális párt mindent követ, hogy a Székelyföldön leveket toborozzon magának. Közöltük lapunkban, hogy legelőbb Székelyudvarhelyen jelent meg domnu Florescu és felesége ígéretekkel csábította a székelyeket a maga pártjába. Florescu ur most Csikszeredára látogatott Jakab Györgyöt Székelyudvarhelyről, hogy a Florescu-pártnak szerezzen híveket.

tozhatik. Egyelőre azonban Maniu már nem elnöke a román nemzeti pártnak. Az új elnök Vajda Sándor miniszterelnök lett.

A megértés jegyében. Háromszék megyében a közigazgatási választások alkalmával a magyarpárti lista teljes győzelmet aratott. A román jelöltek közül senki sem került be a tanácsba. Emiatt a háromszék megyei tanács megalakulását a kormány annakidején mindenképpen meg akarta akadályozni. Végül is az igazság győzött és eltekintve a Iorga-kormány alatt kinevezett interimár bizottság uralmától, Háromszék megyét mostanáig a megválasztott, magyar tanács igazgatta. Most a háromszék megyei román pártok azt kérték, tegye a Magyar Párt lehetővé, hogy ők is képviselve legyenek a megyei tanácsban. Ez alapon jött létre a megegyezés és a Magyar Párt háromszék megyei vezetősége és intézőbizottsága úgy határozott, hogy a megválasztott 30 magyar tanácsos közül 8 lemond s ezeknek helyeit átadják a román pártoknak. A párt ezzel is tanujelét adta nagy áldozatkészségének a békés munka érdekében.

A lemondások folytán a kiegészítő választásokat megtartották és a rendkívüli közgyűlésen került sor az újonnan, egyetlen lista letételével, megválasztott 8 román tanácsos beiktatására, akik közül mindenik román párt képviselve van.

A legutóbbi közgyűlés fontos tárgya volt az új vármegyei

szabályrendelet megszavazása. Ez meg is történt. A Háromszék megyétől elkobozott ugynevezett „Tanalap” vagyonának visszaszerzésére irányuló vitában résztvettek dr. Molnár Dénesen kívül, báró Szentkereszty Béla, aki ez ügyben az uralkodónál is volt kihallgatáson, dr. Ferenczy Géza, dr. Török Andor, Tökés József, Szentiványi Gábor és mások. Az újonnan bekerült román tagok azt kérték, hogy ezt az ügyet részletesebb tanulmányozás céljából halasszák egy rövid időn belül meg tartandó új rendkívüli közgyűlés elé. E kérésnek is eleget tettek s a május 27-ére kitűzött újabb tanácsgyűlésen fognak határozatot hozni.

Hírek

Nyugtalan időkben. Azt a nyugtalanságot, idegességet, amelyet Hitler politikája Németországban fölidézett, mi is a bőrünkön kezdjük érezni. Elmondunk egy esetet a sok közül. Kolozsváron *Hargita* néven szövetkezet alakult, amely semmi egyéb célt nem tűzött maga elé, mint más hasonló gazdasági alakulatok. Tagjai gazdasági boldogulását a szövetkezeti önségtség és kölcsönös támogatás elvének megvalósításával kívánja munkálni. Távol áll minden politikától, mint ahogy ezt a szövetkezeti törvény is előírja. Jellemző a mostani idők hangulatára, hogy ezt az ártatlan és

nemes célzatu szervezkedés félrevezetett zsidó keresztyanuval fogadták és a megágyzó kapcsolatok révén nemcsak hírbé igyekeznek kerülni. Föltételezik ugyanis, hogy a *Hargita*-szövetkezet zsidó vezetésű és a zsidó gazdaság működését akar kifejleszteni, így ugyanolyan veszedelmeket akar fölidézni a zsidókra, mint amilyeneket ezeknek a metországban Hitler uralkodása alatt kell elszenvedniök. Szóval az alaptalan híresztelésnek magyar emberek is felültek, némelyek kislelkűen elfogadják a *Hargita*-tól. Mi bizonyos, hogy a *Hargita* ügyének igazságát hisszük, hogy a gyanu rövid időn belül el fog oszlani és a *Hargita* minden tárgyilagos ember megértésére áldásosan fog dolgozni. Tagjainak anyagi előmenetelét

Májusban kell kérni az egész évre szóló látványosságengedélyeket. Az új látványossági adótörvény rendelkezésével a jótékonyági egyesületek számára kedvezményes látványossági adó engedélyezését lehetővé teszi. A jótékonyági egyesületek az adónak csak egy részét fizetik. A látványosság-előadás és táncmulatság 20 százalékos adója helyett tehát a jótékonyági egyesületek 4 százalékos adót fizetnek. A kedvezmény azonban külön engedélyhez van kötve. Az engedélyt a pénzügyminisztérium adja az egész évre szól. Minden év január hónapjában kell kérvényt nyújtani. Minden év május idén kivételesen április és május folyamán. Az adókedvezményre jogosító igazolás csak a munkügyi

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

tehető magyar köteletség biztosítást ide

terium által elismert egyesü-
 ed... kapják meg. A kérvényt te-
 hárt a munkaügyi minisztérium-
 mal kell előbb láttamoztatni. A
 kérvényhez mellékelendő: a)
 alapszabály, amelyből kitűnjék
 célja és hogy mint jogiszemély
 elismert, b) az egyesület enge-
 délye az illetékes minisztérium-
 tól, c) mérleg, d) a személyzet-
 fizetési szerződések, e) hiteles
 nyilatkozat a jövedelem hova-
 fordításáról. A jótékonyági
 egyesületek tehát még e hó folya-
 mán intézkedjenek a pénzügy-
 miniszteri engedély megszer-
 zéséért, mert ettől egész évi cred-
 ményes jótékonyági működésük függ.

Megint kísért Kisküküllő-
 megyében a megyeszékhely át-
 helyezésének kérdése. Több-
 ezer közöltük lapunkban, hogy
 Kisküküllőmegye székhelyét
 Dicsőszentmártonból Balászfal-
 vára akarják áthelyezni. Leg-
 újabban Pop Ionel belügyi al-
 miniszter és Hodor Viktor köz-
 igazgatási vezérfelügyelő jártak
 Balászfalván, hogy a megye-
 székhely áthelyezésének kérdé-
 sét a balászfalviakkal megbe-
 széljék. A balászfalviak állítólag
 kötelezték magukat, hogy a vár-
 megyei hivatalok részére telje-
 sen díjmentesen épületet bocsá-
 tanak rendelkezésre. Ezenkívül
 vállalták az összes dologi kiadá-
 sok viselését is. A vármegye la-
 kossága a legnagyobb izgalom-
 mal tekint a fejlemények elé.

A szerelem a multban és ma!
 Erről a kérdésről közöl rendki-
 vül érdekes cikket a *Délbáb* új
 száma, amelyben ezenkívül érde-
 kesebb-nél érdekesebb színházi és
 filmbeszámolókat, pompás buda-
 pesti és külföldi rádióműsorok-
 kat, pletykákat, híreket és tré-
 fákat talál az olvasó. A népszerű
 képeslap gazdag tartalmát 120
 kép, egyfelvonásos szindarab,
 folytatásos regény és rejtvény-
 forat egészíti ki. A *Délbáb* egy
 száma 20 fillér.

EGESZSÉGESEK

erejét gyarapítja, munka-
 képességét fokozza a reg-
 geli és uzsonatejhez 2-3
 kávéskanál Ovomaltine

OVOMALTINE
 AZ ERŐSÉGESEK

Milánóban előadást tartot-
 tak a székely népről. Pozzani,
 kiváló, olasz író Milánóban
 előadás keretében ismertette a
 székely nép kulturális szere-
 pét a régi Magyarország törté-
 netében. A jeles író előadásá-
 ban részletesen kifejtette Er-
 dély mai helyzetét, majd szé-
 kely írók műveiből olvasott fel
 részleteket.

A hivatás vértanuja. Megren-
 dítő módon esett áldozatul hiva-
 tásának egy strassburgi orvos-
 tanár, André Boecker. Az orvos
 súlyos és veszedelmes veseműtét
 végrehajtására készült. A műtét
 előtt elmagyarázta tanítványai-
 nak a klinikán, hogy ez a műtét
 rendkívül veszélyes, mert ha a
 műtétet végző orvos a legkisebb
 karcólást ejti magán, vérmérge-
 zésben meghal. Az orvostanár
 tanítványai jelenlétében fogott
 hozzá az operáció végrehajtásá-
 hoz. Tanítványai észrevették
 műtét közben, hogy tanáruk
 keze megcsuszott és a kezét védő
 gumikeztyűt átvágta a kés.
 A hallgatók ijedten ugráltak fel
 helyeikről, a tanár azonban nyu-
 galomra intette őket és befe-
 jezte a műtétet. A súlyos operá-
 ció kitűnően sikerült, a beteg
 meggyógyult. Az operációt vég-
 rehajtó tanár azonban a műtét
 után néhány órával rosszul lett
 és a leggondosabb ápolással
 sem tudták megmenteni. Súlyos
 szenvedés után néhány nap alatt
 meghalt.

Árvizek pusztítanak Romá-
 niában. A bőséges esőzések kö-
 vetkeztében Románia folyóvi-
 zei megáradtak. Különösen a
 Regátban okoztak az árvizek
 nagyobb károkat. Bârlad váro-
 sában az árvíz nagy földesu-
 szamlást okozott, a szerencsét-
 lenség következtében több ház
 összeomlott. Sok regáti város-
 ban és községben a lakosság el-
 menekült lakóhelyéről az árvíz
 következtében.

Megfertőzte a lépfene állat.
 A háromszék megyei Lem-
 hény külsőben Kovács
 György gazdálkodónak lépfene-
 nében megdöglött egy marhá-
 ja. Kovács György a marha
 megnyuzásához segítségül hiva-
 ta Kovács István nevű szomszédját.
 A marha nyuzása köz-
 ben néhány csepp vér Kovács
 Istvánnak az arcára fröccsent.
 Néhány nap múlva feje dagad-
 ni kezdett és 40 fokos láza lett.
 Az orvos megállapította, hogy
 Kovács István a lépfene állat
 vérével megfertőzte magát.
 Azonnal orvosi kezelés alá vet-
 ték, lépfene elleni gyógyító
 szérumot hoztak és azzal be-
 oltották. A gyógyszer használt
 és a beteg meggyógyult. Az
 eset intő példa arra, hogy a
 lépfeneben elhullott állatokkal
 nagyon óvatosan bánjunk. A
 lépfene ugyanis erősen fertőző
 betegség, amelyből az ember
 csak ritkán gyógyul fel.

Baj van a kóborcigányokkal! Európának csaknem minden államában élnek cigányok. Addig, amíg a gazdasági viszonyok nem voltak ilyen rosszak, a cigányok nem okoztak sehol sem különösebb gondot. A megromlott gazdasági viszonyokkal azonban a cigányok erkölcsi is megromlottak. Különösen Középeurópában mind több panaszzal hangzik el a cigányok ellen. Sok helyen telepítéssel akarják a cigány kérdést megoldani. A Magyarországon József főherceg által megkísérelt cigánytelepítések azt mutatják, hogy a cigányokat nem lehet állandó lakhelyhez szoktatni. A középeurópai államoknak Ausztria javasolni fogja ezért, hogy forduljanak az érdekelt államok a Népszövetséghez a kóbor cigányok ügyében. Ausztria leghelyesebbnek tartaná, ha a Népszövetség a kóbor cigányokat egy lakatlan szigetre telepítené.

Megoldult a szerencsekivánónó levelezőlapok portója. A postaigazgatóság rendelete értelmében az olyan belföldi képes levelezőlapokra, amelyeken a címen és aláíráson kívül legfeljebb öt szó vagy a szokásos rövidítésekkel álló szerencsekivánat vagy üdvözlés van írva, 1 lejes posta, 2 lejes kulturális és 1 lejes repülő bélyegget kell ragasztani. Az ugyanilyen, külföldre szóló képes levelezőlapok 2 lejes postabélyeggel látandók el.

Nem engedélyezték a nagykárolyi dalosegyesület közösi dalversenyét. A nagykárolyi dalosegyesület minden tavasszal dalversenyt rendez a közösi énekkarok részvételével. Idén a versenyre a következő énekkarok neveztek be: az „Érendrédi Református Egyházi Énekkar“, az „Érkörtvélyesi Református Egyházi Énekkar“, az „Érsza-

kácsi Református Egyházi Énekkar“, a „Mezőfényi Róm. Kath. Egyházi Énekkar“, a „Gencsi Református Egyházi Énekkar“, a „Tasnádszarvadi Református Egyházi Énekkar“, és a „Gencsi Református Egyházi Vegyeskar“. A zenekari versenyre jelentkeztek: a „Kaplonyi Róm. Kath. Fuvószenekekar“, a „Kálmándi Róm. Kath. Fuvószenekekar“, és a „Nagykárolyi Róm. Kath. Fuvószenekekar“. A hetekig tartó előkészületek azonban hiábavalónak bizonyultak, mert a miniszteri igazgatóság nem engedélyezte a verseny megtartását.

Szerencsétlenség történt katonai gyakorlatozás közben. Szomorú szerencsétlenség történt a foksanii gyakorlótéren. A 3. számú tüzérezred gyakorlatozása közben egy ágyú felrobbant. Három katona azonnal meghalt, négy pedig súlyosan megsebesült. A sebesültek közül egyik katona a kórházban meghalt.

Háborúság a pálinka főzőüst miatt. A szolnokdobokamegyei *Kosály* községben véres kimenetelű összeütközés történt a csendőrség és a falusiak között. A csendőrőrmester ugyanis a falu végén az erdő alatt egy eldugott házban pálinkafőzőüstöt fedezett fel. A falusiak meg akarták akadályozni a hatóság embereit a bűnjel le-

foglalásában. Mintegy harcan kimentek az utra, h elállják az odavezető ösvét és a csendőrök felszólítás sem távoztak el. Erre egy vést adtak le, de az elszánt lusiak erre még hevesebb léptek fel. A kazánt ezalatt tették egy szekérre és elhajtak vele. A zavarban egy csendőrt is megdobtak, ami he összeütközésre vezetett. Többen megsebesültek. A támadók közben elmenekültek erdőbe, ahol sokáig nem tudták a csendőrség nyomukra akadni. Azután végre a három főlömposzt: Griguta Arghint, Nedis Grigoret és Miskolczi Lászlót elfogták és velük együtt még tíz falusi embert letartóztattak. Megindították ellenük az eljárást tiltott pálinkafőzés és hatósági ellenszegülés bűne miatt.

Utazzék a paradicsomban az utasítást kapta legutóbb egy fiatal magyar tudós, aki engedett is a felszólításnak és elutazott Mezopotámia egyik déli községébe. A bibliai Paradicsom az Eufrátes és a Tigris összefolyásánál volt és itt német-amerikai archeológusok egészen csodálatos dolgokat találtak. A fiatal magyar tudós *Tolnai István* *láglapja* szerkesztőségétől kapta azt a megbízást, hogy utazzék a Paradicsomba és érdekes tapasztalatairól a népszerű képregénylap hasábjain fog beszámolni.

A jó tanács aranyat ér!

Permetezzen a lombfakadás idején az araszoló hernyó ellen

ARZOLA permettel

Felvilágosításért forduljon mindig a vezérképviselőhöz: Frederic Spodheim és Társa céghez, București 2., B-dul Elisabeta 5. vagy a

„MAGYAR NÉP” Szerkesztőségéhez Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. (volt Brassai-utca) 5.

Uj könyv. Az „Életből az életnek” című rovatunk kitűnő írója, Vásárhelyi János az ő tudásának, bölcsességének és szívjóságának bőséget egy nagyértékű könyvben juttatta mostanában kifejezésre. A család élete címen jelent meg a könyv a Károli Gáspár-Irodalmi Társaság kiadásában. A keresztyén családi élet mostani válságát megmutatva, az evangélium fénylő szövétnekével vezet végig a családalapítás nehézségéhez, de szent feladatain a házastársak egymáshoz való viszonyán. Megmutatja a szülők, gyermekek, testvérek, nagyszülők kötelességeit a családi élet keretében s rátér a válás súlyos kérdésére is. A könyv kitűnő olvasmányul szolgálhat mindenkinek, aki az élet legmagasztosabb kötelességeiről egy gazdag lélek megnyilatkozásait ismerni akarja. De Vásárhelyi könyve nagyszerűen megfelel annak a célnak is, amelyeknek szolgálatára a Károli Gáspár-Irodalmi Társaság szánta: a vallásos estélyek szükségletének kielégítésére. A mostani erkölcsi válságok idején nagy nyereséget jelent ez a munka, amely az élet örökérvényű, nemes vezető eszméit művészi formában magyarázza védi és terjeszti közöttünk. — Vajha minél szélesebb körben elterjedne Vásárhelyi legújabb könyve. (Bolti ára 40 L. Kiadóhivatalunk útján is megrendelhető.)

Az „O. P. I. S.” állatorvosi osztályának szabályzata.

1. §. Az Opis állatorvosi osztályt létesített oly célból, hogy gazdatagjainak négylábu háziállatait betegség esetén állatorvosi kezelésben részesítse.

2. §. Eltérően az Opis-tagok orvosi segélyére vonatkozó előírásainktól, a háziállatokkal

rendelkező tagjaink önmagukért és családtagjaikért csak a következő díjakat fizetik:

25 lei beiratási díj egyszer-mindenkorra (családi beírásnál 50 lei helyett is csak 25 leit fizetnek a falusi tagjaink!)

10 lej tagsági könyvecske díja egyszer-mindenkorra.

20 lei havi tagsági díj (családoknál havi 40 lei helyett is csak 20 leit fizetnek falusi tagjaink!)

3. §. A házi állatok állatorvosi ellátásáért az Opisba beiratkozott gazdák a következő díjakat fizetik:

20 lei havonta három állatért.

40 lei havonta három állattól feljebb. Ezen díjakon kívül más díjakat nem fizetnek.

4. §. Az összes nagyállatok névleg lesznek beírva, koruk megjelölésével külön lapon a családfő tagsági könyvecskéjéhez mellékelve. Juhok és sertések csak számszerint lesznek beírva.

5. §. Az állatorvosi teendőket az Opis által díjazott állatorvosok fogják végezni. Az állatorvosok nevei és lakása mindig a képviselőink irodájában lesz ki-függesztve.

6. Azon helyiségben, ahol legalább 1000 állat lesz beírva lehet ez több községből is (össze-egyejtve!) és amelyekért a gazdák a tagsági díjakat pontosan fizetik, elhullás esetén a beiratástól számítva legalább 6 hónap elteltével 300-tól 2000 lejig terjedő készpénz segélyben fognak tagjaink részesülni.

Ezen pénzsegély az Opis állatorvosa által kiállított orvosi bizonyítvány ellenében lesz kifizetve, mely bizonyítvánnyal igazolja, hogy az állat munkaközben történt baleset, vagy erőhatalom esetéből kifolyólag pusztult el (szekér, vasut, autó stb. elgázolása folytán) vagy pedig lépfene következtében pusztulna el, feltéve, hogy ezek nem a gazda hibájából következtek be, (nem ügyelt kellőleg a baleset megakadályozására, nem jelentette be azonnal az állat megbetegedését stb.).

7. §. Az elpusztult állatok utáni készpénzsegélyek a követ-

1 drb. 10 éven aluli loóért Lei 2000
egy 10 éven felüli loóért Lei 1500
egy igás ökörért — Lei 1500
egy tinóért (járomba fogás elején) — Lei 1000
egy tehén (bivaly) — Lei 1000
egy sertésért nagyság szerint 100—500 lejig, kosért, juhért, kecskéért nagyság szerint 100—300 lejig.

A készpénz segélyek nyújtását kiterjesszük más háziállatokra is, amelyek a gazdának, vagy a családjának a ház körül hasznára vannak (kutya stb.).

8. §. A beírt állatok állatorvosi kezelése a beiratkozás után azonnal igénybevehető az első hónapra szóló tagsági díj befizetése után.

Gumiszempillát viselnek a nők! A legújabb párisi divat-lálalmány a gumiszempilla. — Az elegáns francia nők már fel is kapták ezt a furesa divatot. Minden divatujdonságról beszámol a *Párisi Divat*, amely a legszébb és legolesőbb magyar divatlap. Szébbnél szébb párisi modellek, gyári ruhák, kézimunkák rajzát közli a *Párisi Divat* májusi száma és ezenkívül számtalan rovatban ad hasznos tanácsot az asszonyoknak és leányoknak. Egy szám ára 60 fillér.

KONFIRMÁCIÓI EMLEKLAPOR

szép izléses többszinű nyomással, vastag könyvpapíron

17×25 cm. nagyságban drbja
Lei 2'50

23×31 cm. nagyságban drbja
Lei 3'—

Kapható a

MINERVA

könyv- és papirkereskedésben,
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria
(Deák Ferenc-u.) 1.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Hogyan védekezzünk a juhok kergesége ellen!

Lapunk előző számában cikket közöltünk a pásztor kutyák jelentőségéről. Mai számunkban leírjuk, hogy a pásztoroknak hogyan kell kezelnie kutyáit tavasszal, hogy ne terjesszék a betegségeket.

A juhok kergékórja évről-évre még mindig jelentékeny veszteséget okoz, bár a betegség ellen minden különösebb nehézség nélkül és igen kis költséggel védekezni lehet. A védekezés könnyűségét és biztosságát az magyarázza, hogy a kergeséget előidéző, a juh agyvelejében élő hólyagféregnek a juh nem végreles, hanem közbeeső gazdája. *A hólyagféreg egy más állatban, még pedig a kutyában élő galandféregből származik.* A kutya belében levő galandféreg egyes darabjai az ürülékkel a legelőn, az akol körül és az akolban a füre, takarmányra, ivóvizbe kerülnek, onnan azután a juhok evés vagy ivás közben felszedik. Ez a juh belében tovább fejlődik, bejut a vérbe és ezzel az agyvelőbe kerül, ott tyuktojásnyi hólyagféreggá növekedik, az agyvelő állományát elsorvasztja.

Az ébrényeknek az agyvelőbe való vándorlását és megtelepedését a juhok csak ritkán árulják el muló agyi tünetekkel úgy, hogy a betegségnek ez a szakasza rendszerint észrevétlen marad. Amint az agyvelőben a hólyagféreg nő, fokozatosan jelentkeznek a kergeségnek nevezett tünetek is (tompultság, tudatzavarok, görcsök, lesóványodás, kimerülés.) A kergeség rendszerint 2—6 hónappal a fertőzés után jelentkezik aszerint, hogy a hólyagféreg az agyvelő milyen részén van. Olyan helyeken, ahol az agyvelőnek már csekély nyomása fájdalmas tünetekkel jár, már kicsiny, borsónyi hólyag is súlyos zavarokat okoz. Ilyen esetekben a levágott juh fejében a kergéhólyagot csak igen figyelmes és hozzáértő boncolással lehet megtalálni, hosszabban tartó esetekben viszont sokszor tyuktojásnyi hólyagot, vagy hólyagokat is találunk.

Ha már most a levágott juh fejét, agyve-

lejét vagy éppenséggel a kikerülő hólyagféregt a kutyáknak dobják oda, vagy ha rosszul elásott juhögöt a kutyák kikaparják és fölfalják, akkor ugynevezett galandféreg fejlődik a kutya belében, a kutya pedig a galandférek megérése után ürülékével fertőzi a legelőt és a juhokat.

Amint láttuk tehát, a kergeség keletkezésében két gazdaállat szerepel: a juh és a kutya. Ezekben játszódik le a féreg fejlődésének körfolyamata. Ha ezt a folyamatot bárhol meg tudjuk szakítani, a kergeség is megszűnik. Minthogy a juhász kutyák, vagy a legelőre kóborló kutyák bélsarát nincsen módunkban a kiürülés után azonnal ártalmatlanná tenni és viszont a kerge juhok agyvelejének megsemmisítésével még nem gondoskodtunk arról, hogy a fertőzött kutyák továbbra is ne fertőzzék be a juhokat, a kergeség elleni védekezésnek egyedüli lehetősége és egyúttal a legkönnyebben kivihető módja: *a kutyákat kell galandféregtől megszabadítani!* Ha a kutyákból kipusztulnak a galandféreg és nem jutnak újabb hólyagféregkezek, akkor a kutyák sem fertőzhetik meg a juhokat és a kergeség megszűnik.

A galandféreg elűzésére gyorsan és biztosan ható szerek vannak, így az arekolin $\frac{1}{4}$ —1 óra alatt, a kamala $\frac{1}{2}$ —2 nap alatt hajtja ki a galandféregket úgy, hogy a kutyákat minden különösebb nehézség és számbavehető költség nélkül meg lehet a galandféregtől szabadítani. A kutyákat az orvosság beadása után természetesen be kell zárni, hogy a szer hatása alatt nagy tömegben kiürülő galandféregket össze lehessen gyűjteni és meg lehessen semmisíteni (elégetni), vagy mélyen elásni.

Hogy azután a kutyák jövőben se fertőzék magukat, a juhászokat (akik közül egyes „tapasztaltaknak“ különvéleménye van a kergeség keletkezéséről) utasítani kell, hogy a juhok fejét, agyvelejét, hólyagféregtől a kutyák olé ne vessék és a hullákat olyan mélyen ássák el, hogy a kutyák hozzá ne férhessenek. *A legelőn kóbor kutyát (már csak a*

veszettség veszedelme miatt is) ne tőrjenek. A juhászok sokszor fölös kutyatartását is célszerű korlátozni kevesebb, de jobb, fajtatizta és egészségileg is ellenőrzött állatra.

A kutyákat évenként egyszer vagy kétszer féreghajtó kurának alávetni nemcsak a kergesség, hanem egyéb betegségek terjedésének megakadályozása miatt is célszerű. Pé-

dául van olyan betegség, amely a tüdőben, májban stb. számos hólyag keletkezésében nyilvánul és az állat vágóértékét csökkenti. Némely kutya-férgék az emberre is igen veszedelmesek, mert például a hólyagférgékkel az ember is fertőzheti magát és a betegség súlyos műtétekkel is csak ritkán gyógyítható.

Dr. Mócsy János.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület a méhészeti szakismeretek fejlesztése céljából 1933. évben is rendez május hó folyamán méhészeti tanfolyamot, a méhészet iránt érdeklődők részére. A tanfolyamon férfiak és nők, fiuk és leányok egyaránt részt vehetnek. Jelentkezéseket elfogad az Erdélyrészi Méhész Egyesület titkári hivatala Kolozsvár, Attila-u. 10. A tanfolyam hallgatói jelentkezéskor 100 lei beiratási díjat fizetnek, egyébként a tanfolyam ingyenes.

A májusi esők akadályozzák a tavaszi munkák elvégzését. Május hónap elsőhete esős volt. A késői kitavaszkodás miatt a gazdák megkésték a vetéssel s az esős május további késedelmet okozott a mezőgazdasági munkákban. A hegyvidéken még a kalászosok vetését sem fejezték be. A melegebb vidékeken most vetik a kukoricát.

lejt adtak a hizlalt marha kilójáért élőszulyban. Ez az ár 4 lejjel alacsonyabb annál az árnál, amit, mint legkisebb árat a gazdáknak meg kellett volna kapniok. Szomorú dolog, hogy Erdély állatkereskedelme teljesen a bukaresti kereskedők önkényétől függ.

Hogyan alakulnak a gabonaárak? Tavasz végén a gazdák nagy érdeklődéssel tekintenek a gabonaárak alakulására, mert az árak alakulásából következtetni tudnak a még eladásra váró készletek mennyiségére, továbbá az őszi és tavaszi vetések állapotára. A gabonaárak az utóbbi héten csaknem mindenütt emelkedtek, annak jeleül, hogy a tavalyi készletek nagyon fogytán vannak, egyben jelzik azt is, hogy különösen az őszi buza vetések állapota a hideg tavasz miatt nem a legjobb. A buza árának emel-

kedése maga után vonta a kukorica áremelkedését is. A Bánátnban a 70 kilogramm hektóliter sulyu buza ára mázsánsként 570—580 lej, a kukorica 140, a zab 200, árpa 250 lej mázsánsként. Kolozsváron magasabbak az árak. — A buza 640—660, sőt jó buzáért 680 lej is adnak mázsánsként. A kukorica 200, az árpa 270, rozs 520 lej. Minden valószínűség szerint a gabonaneműek jobb ára tartósan meg fog maradni.

Piaci árak Nagykárolyban. A nagykárolyi gabona piacon a buza ára emelkedett. Ezzel kapcsolatban a többi gabonaárakban is bizonyos árjavulás következett be. A gabonaneműeket a következő árakon vásárolták a nagykárolyi piacon: buza 640—650, rozs 410—420, zab 180—185, kukorica 180—185 lej mázsánsként.

Nem tudják eladni állataikat a székely gazdák. A székely gazdák legbiztosabb jövedelme eddig az eladott állatok ára volt. Sajnos az utóbbi időben az általános pénzhiány miatt az állatvásárok forgalma nagyon megcsökkent. A külföldi szállításra szánt állatokat egy export szindikátus szedi össze, kihasználva a székely gazdák szorult helyzetét. Legutóbb is több székelyföldi vásárrban 8

„AVICULTURA”

— Baromfi Tenyésztő Szövetkezet —

CĂDACIU-KADÁCS, p. u. Simonesti, jud. Odorhei.

Kis tenyésztőrzseinket, állandó állatorvosi felügyelet és szakértői irányítás mellett, haszontenyésztésre kiképzett és szakszerűen berendezkedett kigazdák tenyészlik. Ez az ideális és különleges helyzet teszi lehetővé azt, hogy legelsőrendű minőségű tenyészanyagot olcsóbb áron hozhatunk torgalomban az alábbi fajtákból: Vörös Rhode Island, fehér Leghorn, kendermagos Plymouth, fehér Erdélyi Csórnyakú tyúk, Pekingi és Khaki Cambell kacsa, Mexikói pulyka és Emdeni liba. Árjegyzéket 1 leu bélyeg ellenében, levélbeni felvilágosítást válaszbélyeg ellenében küldünk.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

Egy jó női szó.

„A nemes embert sokra rábirja egy jó női szó.” — Ezt a mondatot a nagy német költő, Goethe, írta le. Mély igazságot fejez ki ez a megállapítás. Valóban sok felemelő példa, drága bizonyoságtétel hirdeti, hogy egy jó női szó milyen nagy áldást jelenthet nemcsak egyesek, de sokszor nemzetek életére nézve is. Sok gyermek talált már életének fájdalmai és kísértései között megtartó utbaigazitást, vigasztalást és erőt egy jó női szó, az édesanyai szó biztatásán, tanácsán keresztül. Sok elcsüggedt, meghasonlott férfileleknek adta vissza bizalmát, hitét az a jó női szó, mely hűséges hitvesének ajkáról vigasztaló bátorítással hangzott feléje. A jó női szónak megtartó erejéről tett bizonyoságot az a férfi is, aki meghatottan beszélt el, hogy életének legnagyobb válságában hogyan ragadta vissza a halál partjáról hűséges hitvesének bátorító szava. Amikor hazajött a háboruból kétségbeesett lélekkel látta minden reménységének összeomlását. Vagyonát elveszítette, állást pedig nem talált sehol, úgy érezte, hogy nincs ereje megküzdeni a rettenetes élet nyomorúságival. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Szívében a sötét elhatározással vonult szobájába egy este. Felnyitotta íróasztala fiókját, maga elé tette fegyverét. „Hiába, mindenki elhagyott” — szakadt ki szívéből a meghasonlott lélek csüggedt panasza. Az alkonyati sötétségben nem vette észre, hogy a szobában van felesége is, aki elkecseregett panaszára a ragaszkodó szeretet szemrehányó szavával szólott hozzája: „Miért mondd, hogy mindenki elhagyott? Én melletted vagyok és felettünk az Isten. Miért mondanánk le az életről s miért ne kezdenénk mindent újra?”

Ez a jó női szó, a hűséges szeretetnek szent biztatása tartotta meg az élet számára ezt a férfit, az adta vissza önbizalmát, tette életét menedékkévé családjának. Oh egy jó női szó, az édesanyánk szava, a hitvesünk szava valóban erőforrás, bátorítás sokszor számunkra. Az élet sok szent tapasztalása nyújt drága bizonyoságot arról, hogy nemes női szíveken

keresztül tudja eljuttatni Isten leginkább hozzánk a megtartás drága üzenetét, úgy amint a magyar költő tanította. Egy jó női szó hozzá el leginkább az égi szót, amely egyedül mutat utat a jövőben: „Ember küzdj és bízva bízzál!”

Tudjuk, hogy a legnagyobb magyarnak, Széchenyinek, életében, nemzetéért való hűsies, önfeláldozó munkájában, mit jelentett későbbi hitvesének jó szava. Ezt írja erről Széchenyi: „Mikor Önt még nem is ismertem s azt kérdeztem magantól, hogy megmentsem-e népünket a rothadástól, nem lett volna bátorságom ily nagy munkába fogni, mert sejtém, mily borzasztó lehet egy búban megtört aggra nézve, ha senki sem érti meg. Mikor Önt közelebről megismertem, egy hang azt mondotta bennem, ez a nemes lény hiven kifog tartani melletted s ha mindenki elhagy, ő nem fogja tenni.” Ime így lesz szentséges biztatás a legnagyobb célok szolgálatára Széchenyi számára az a jó női szó, amelyet későbbi hitvese intéz hozzája: „A gondviselés önt magasabbra helyezte, mint millió embertársait... És segítségére leszek önnek s magam is érdemet akarok szerezni a szeretett hazáért. Ez a szövetség, melyet kész vagyok Önnel megkötni életem fogytáig. Ebben célt érni, a legszebb s legnagyobb jutalom lenni mindkettőnknek.”

E napokon szokott a kulturvilág megemlékezni arról az áldásról, amelyet az emberiség élete számára az édesanyák jelentenek. Valóban szüksége van ennek a kétségektől hányódó, vigasztalan életharcok között szenvedő világnak arra, hogy egy pillanatra az anyák tiszteletében elcsendesüljön és meghallja a legszentebb női szót, az édesanyák szavát, amely esengve kéri a népek sorsának intézőit, hogy keressék és találják meg végre a kizsugárzó, békességnek útját és egyesüljenek alkotó munkában avégből, hogy boldogabb élet örömeit szerzhessék meg azoknak számára, akik az édesanyáknak legdrágább kincsei: Gyermekük számára.

MILLIONTÖRŐ

AKINEK A MELLÉN...

*Akinek a mellén
Gügyögtetek hajdan,
Szeressétek örömeiben,
Védjétek a bajban!*

*Ki a kis bölcsőtök
Fölött éjszakázott,
Csókoljátok meg szemét, ha
Olykor könnytől ázott!*

*S aki azután is
Titkos aggódással
Ugy kísérte lépteteket
Egy életen által.*

*Féltő szívvel lesve,
Hogy hol s merre járnak,
— Imádkozva ejtsétek ki
Nevét az anyának.*

Kelemen Andor.

Napsugár.

Már hosszú hetek óta feküdt betegen a gazda. A hideg rázta, majd elöntötte a forróság, úgy, hogy gyolcsinge csuromviz lett.

Deszka padlója nem volt a falusi házikónak. Földes szobában állt az ágy és úgy védtek a beteget a hidegtől, hogy a kis ablakoknak még a réseit is betömtek, nehogy szellőztetni kinyitották volna azokat.

Az asszony ott sirdogált a beteg ágya mellett.

— Édes jó Andriskám, csak meggyógyítsana már az Uristen!... Csak már megsegítene bennünket!...

A jó Isten segítségén kívül mindent a szomszédok jó tanácsaitól vártak.

Az öreg Szabó ezt mondta:

— Forraltbor kell neki. Egyszer-kétszer meg kell itatni forraltborral, az majd kibírt belőle minden forróságot, meg hideget is és egy-kettő kutyabaja se lesz.

Az asszony megpróbálkozott a forraltborral, de megpróbálta az egyik szomszéd asszony teáját, meg a másikét is. Semmi se használt. Csak sirdogált a betegágy mellett és az Istent hívogatta segítségül.

Egy napon ezzel jött haza a fiu az iskolából:

— Édesanyám, a tanító ur megint megkérdezte, hogy van apám. És azt is, volt-e már orvos nála. A fejét csóválta, amikor megmondtam, hogy nem. Mondtam, hogy nem tudunk kocsit küldeni érte, mert már a földön kell a ló. Azt felelte, hogy az egészség az előbbrevaló. És azt is mondta, hogy ma majd ő küld az orvosért.

Az asszony csak sirdogált. Látszott rajta, hogy az orvos tudományában se hisz már.

A beteg a levegő után kapkodva libegett. Nehezeket fujt rossz tüdeje és levegőt nem tudott kapni a szellőzetlen szobában.

Pedig kint már felesillant a napsugár. A földből kibujt a fű, friss rügyek fakadtak a fákon, új élet kezdődött. Csak a betegszobában nem jutott be ebből semmi.

A konyhába néhány szomszéd, rokon gyült össze. Szabó bácsi a maga igaza mellett érvelt:

— Még egyszer meg kéne próbálni a forraltborral! Az a legjobb orvosság a világon. A gyerek bátortalanul szólalt meg:

— Be kéne talán fogatni és elmenni az orvosért.

Szabó gazda rákiáltott:

— Hallgass!... — és a fiu ijedten elnémult.

Ekkor érkezett meg Mária néni. Fazék volt nála, gőzölgő itallal.

— Ezt a teát igya meg András, ettől biztosan meggyógyul! — mondta hangosan és már indult is a szobába.

Ezzel egy időben azonban kocsit állt meg a ház előtt. A körorvos ugrott le róla, meg a tanító. Egyenesen a konyhába tartottak.

— Adj Isten jó napot. Hol a beteg?

Bevezették a rossz levegőjű, sötét szobába.

— Hamar nyissák ki az ablakokat! — volt az orvos elsőszava. — És szedjék le azt a sok takarót róla, mert agyonnyomja.

Maria néni a teáskannát szorongatta csak nézte, hogy mit csinál az orvos. Az megkivette az egyik takarót a napos udvarra szellőzni, lehuzatta izzadt ingét a betegnek és tisztát adatott rá. Kopogtatta mellét, hátát, aztán megmondta, hogy mit csináljanak.

Az ablak mindig nyitva legyen, mert a napsugár a legjobb orvosság. Sok tejet, vajjat kell vele etetni és tiszta vizet itatni, mert az

erősebb minden bornál, felfrissíti a testet. A vénasszonyok kotyvasztott teáiról is beszélt az orvos és Mari néni már nagyon szégyelte magát. Az ablakon beáradó napsugár mintha égetni kezdte volna, a legszivesebben elünt volna onnan teástól.

És az orvosnak igaza lett. A tiszta levegős, napsugaras szobában a gazda egyre

könnyebben lélegzett. A tej, vaj lassan visszahozta az erejét. Nemsokára már ki is ült a napra és aratáskor már a földjére is járt.

Az egész falu figyelte gyógyulását, a vénasszonyok teája ezután már nem kellett senkinek.

Simándi Béla

Apróságok. Atonál

Uj találmány a vas edzésére.

A falusi kovácsok tudják, hogy a kiizzított és megmunkált vas keménysége attól függ, hogy lassan vagy hirtelen hűtik le. A lassan lehűtött vas lágy, könnyen hajlik, a hideg vízbe dobott, hirtelen lehűtött izzó vas kemény lesz, nem hajlik és lassan kopik. Lényegileg ezt a tapasztalatot értékesítették eddig az acél gyártásban is. Az acél keménységét azonban a hő különböző hatásán kívül még bizonyos anyagok hozzákeverésével szabályozzák. Az acélgyártásban most egy Herbert nevű angol tudós nagy jelentőségű felfedezést tett. — Megállapította, hogy az acélt hő nélkül is meg lehet edzeni. A feltaláló az edzendő acélt erős mágnes hatása alá helyezte és megállapította, hogy az acélra a mágnesnek éppen olyan hatása van, mint a hirtelen hűtésnek. Valószínű, hogy a találmány alapján az acélgyártást teljesen új alapokra fogják fektetni.

A fekete juhok.

A falu végén, az országot mellett őrzi a juhokat a juhászbojtár. Amint vigan furulyázgat, arra jön egy városi ember s meglátván a nyájban néhány fekete juhót, kíváncsian szólítja meg a bojtárt:

— Ejnye, de szép nyáj ez. De nekem valaki azt mondta,

hogy ezek a fekete juhok kevesebbet esznek, mint a fehérek. Ugy-e nem igaz?

— De biz igaz ez uram.

— Hogy lehet az? Mi annak az oka?

— Hát úgy lehet kérem, hogy sokkal kevesebb fekete juh van, mint fehér és így kevesebbet is esznek.

A falusi ember Pesten.

Egy falusi ember valamilyen ügyes-bajos dolgában felvetődik Pestre. Mikor elintézi az ügyét, sétál egyet a városban. Persze nagyon megbámulja a magas házakat, aminőket odahaza nem igen láthat. Egy magas palota előtt odamegy a portáshoz és megkérdezi:

— Miféle épület ez uram?

A portás be akarván csapni a tájékozatlan falusit, azt mondja:

— Malom.

A mi emberünk azonban látja, hogy ki akarják nevetni, tehát nem hagyja magát, hanem így válaszol:

— Mindjárt gondoltam, mert itt is számár ácsorog elötte, mint mifelénk.

CSERJÉSI

Szegény ember gazdasága

gyógynövényekről szóló könyv 33 — lejtét kapható a

Minervánál

Cluj-Kolozsvár, Str. Regi a Maria 1.
(volt Deák Ferenc-u.)

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akiből bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek lej, (orvosi tanácsokért 30 lej könnyebbség okáért bélyegment mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még hármas portódíj is beküldendő. Csak azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

Többeknek. Szerfölött hosszú levelet megkaptam. Betegségem melyet 3 ízben is megkapott, mostani leírása alapján már van gyógyulva. Azonban — kinttel arra a fontos körülményre, hogy meg szeretném sülni — a saját lelkiismeretem megnyugtatása végett ajánlanám, hogy megfelelő szakorvossal vizsgáltassa meg magát a feltett kérdésének tisztázása végett. Ez nem kerül nagy fáradságba és költségbe sem. Szükséges ugyanis a fontos kérdés döntésénél az alapos vizsgálat. Ha egyelőre nincs kedvére, később, de nősülése előtt önkéntlenül végeztesse el a vizsgálatot, hogy ne vádolhassa önmagát. Dr. G. E.

F. I. A háziállatok megtetvesztése ellen igen alkalmas tanácsot adott az orvos. A család szolgált ezelőtt körülbelül három évvel egy előfizetőnkkel, mivel Ön a tetvek elleni kezelési módot kéri ismeretül, közöljük a következőket. Ismeretes tény, hogy háziállatokon igen gyakran megtámadnak különböző tetvek. Így például a juhok, juhokat a juhok.

Tanuld meg!

Pihenés is kell a tanuló gyermeknek! Ha a gyermek morgalmasan elvégzi az iskolai munkát, annyira kifárad, hogy képtelen egyéb munkára. Rendes szülő az iskolaév alatt nem is végeztet házimunkát a gyermekével. Ha túlfárasztják a gyermeket, elbetegesedik egész életére.

Hagyjuk játszani a gyermeket! A játék a gyermeknek életműködés. Ha nem hagyjuk játszani, testében, lelkében kárt szenved.

Hogyan aludjunk? Az alvás arra való, hogy az ember munkájában eljárta testét és lelkét pihentesse. Nagyon sokan véte-

nek az alvás szabályai ellen, mert nem tudják, hogy hogyan kell fekvődni? Fő dolog, hogy a fej ne álljon magosan, mert akkor nem jut elég vér az agy érrendszerébe. Fontos, hogy a test végtagjai szabadon pihenjenek, mert a lélegzés csak így zavartalan. Hason, vagy hátton fekvő emberek horkolnak. Legegészségesebb jobb oldalon fekvődni, úgy hogy a derék és a lábak legyenek kinyújtva. A baloldalon való fekvés a szívre káros hatással van. Rendesen azoknak vannak rossz álmaik, akik a baloldalukon alusznak.

romfiakat stb. a tyuktetű. Ezeknek irtását naftalinnal kell megpróbálni. A naftalint jó apróra meg kell törni s az állat szőrére kizé behintve bedörzsölni. Ezzel az eljárással a tetvek elpusztulnak ugyan, de egy pár hét múlva meg kell ismétetni, mert a lerakott serkék, peték kikelnek és fejlődésnek indulnak. Hogy ezeket is elpusztítsuk, megismételjük a behintést, amelynek semminemű káros hatása nincsen az állatra. Serke lerakásra a fiatal élősdiek nem képesek eljutni s míg ezt megtehetjük, addig teljesen kipusztítjuk őket.

Sz. L. A dinnye termeléséről legújabbban írtunk már, de mivel kérdése jelenleg időszerű, ismét foglalkozunk a kérdéssel. Dinnyét termelhet vagy melegágyban, vagy pedig szabad földben. A dinnyetermeléshez egyrészt meleg éghajlat, másrészt jó termőföld szükséges. A sárgadinnye mérsékelten kötött és nedvességet tartó agyagos földet, míg a görögdinnye a teleltényes és gyöngébb kötöttségű talajt kedveli. Kiválóan alkalmas a dinnyetermelésre az erdei irtásföld és a gyepőtörés. A dinnyeföldet trágyázni célszerű, vagy legalább a fészkek

helyét kell megtrágyázni. Vetéshez jobb 5-6 éves magot használni. A magot fészkekbe vetjük, amelyek egyenes sorokba álljanak s a sorok a sárgadinnyénél 2 és fél méter, míg a görögdinnye sorok 3 méter távolságra legyenek egymástól. Az egyes fészkek a sorokban a sárgadinnyénél 1 és félméter, míg a görögdinnye fészkei 2 méternyire legyenek egymástól. Egy-egy fészkekbe 4-5 magot teszünk s 3 centiméternyire beföldjük porhanyó földdel. A vetés ideje május hónap folyamán tart. — Nyolc-tíz nap múlva kikel a dinnye palánt. Ekkor 2-3 erősebb palántát hagyjuk fészkenként, míg a többieket kigyomláljuk. Mikor a sárgadinnyén a harmadik hajtás is kibujt, akkor visszaesipjük azt, mire a második hajtás terméshozó indákat hajt. A görögdinnyét nem szokták visszaesipni. Mikor a második izból kifejlődött inda megnőtt, és azon 5-6 levél van, akkor ezen indákat az ötödik levél után lecsipjük. A dinnyét kétszer kell megkapálni. Először megkapáljuk mikor a dinnye kikelt, másodsor pedig 4-6 hét múlva kapáljuk meg. Egyéb ápolást a dinnye nem igényel.

Székesvárosi híradó

A póstautalványok szétküldését tovább folytatjuk s előfizetőink közül számosan rendezték is hátralékaikat a kitöltött póstautalványok felhasználásával. Azonban a hátrdlékosok nagyobb része még nem küldte be tartozását. Ismételten figyelmeztetjük azon előfizetőinket, akiknek ilyen póstautalványt már küldtünk, hogy gondoskodjanak a díjak be- küldéséről, mert csak az utalványon feltüntetett összeg kifizetése után küldhetjük részükre ezután lapunkat.

B. B. Marosvásárhely, P. L. Alsóvisó, Hitelszöv. Auréliána; G. J. Nagykároly, H. D. Hadikfalva, D. M. Székelykeresztúr, K. M. Nagyszentmiklós, I. J. Marosludas.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeket nyugtazzuk: Sch. F. Csanálos ápr. 25-én küldött 2000 lej beérkezett, K. D. Páncéles 325, Sz. J. Olthéviz 155, S. M. Bürkös 150, Népbank Hosszmező 150, G. J. Kővárhosszfalva 155, V. S. Vizakna 150, E. P. Gálospetri 150, V. G. Szilágyborzás 115, T. M. Mezőpetri 150, Sz. F. Felvinc 150, P. I. Székelyudvarhely 150, R. I. Aranyosgyéres 150, M. D. Székelydália 150, D. J. Oklánd 150, L. M. D. Szentábrahám 150, L. I. Krizba 150, R. K. Brassó 150, Sz. B. Csikszentimihály 300, Ny. B. Faesád 153, J. S. Máramarossziget 150, M. J. Kőkönyesd 150, D. J. Marosbogát 155, K. Zs. Olasztelek 320, B. M. Olasztelek 150 lej.

A szerkesztőért felel

GYALLAY DOMOKOS

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELOFIZETESI DIJ:

Egész évre . . . 500 L. Félévre . . . . . 260 L.

Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mutatványszámot.

Apróhirdetések

Közöljük olvasóinkkal, hogy az apróhirdetések tarifáját 1. év május 1-től leszállítottuk a következőképpen:

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Kolozsvár közelében 30-40 holdas birtokot keresek megvételre. Házzal, kerttel, felszereléssel előnyben. Közvetítőket vásárlás esetén díjazok. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérek.

A nagybaconi fogyasztási és értékesítő szövetkezet mielőbbi belépésre üzlet- és koresmakezést keres. Javadalmazása: havi 200 lej fixfizetés, 4% forgalmi jutalék a vegyesárak után, 1% a monopol, cukor és fonál árak után. Üzlet fűtésére 4 m. öl tüzifa, világításra 120 l. kőolaj évente. Óvadéku 50.000 lej ingatlan bekebelezés kívánatik, esetleg készpénz is. Pályázatokat a szövetkezet igazgatóságához *Batani-mari-Nagybacon*, jud. Treis-caune címzendők.

Minden áruszállítási akcióban részt vesz, épen ezért

kitűnő és olcsó regényekért és szakkönyvekért forduljon

a **MINERVÁHOZ**

Cluj-Kolozsvár. Str. Regina Maria (volt Deák F.-utca) 1.

BLASKÓ MÁRIA:

Apák, Anyák napja.

Tartalmaz 10 ünnepi beszédvázlatot, 36 verset, 24 szindarabot és 10 élőképet szövegkíséréssel. Az értékes, tartalmas könyv ára csak 90 leu.

Kapható a

Minerva könyvkereskedésben

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1. (volt Deák Ferenc-utca.)

A

Keleti Újság

Erdély

legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.

Az Országos Magyar Párt hivatalos lapja.

Rendeljétek

„Szentháromság“ kaszáit

és

„Szentháromság“ követ.

Az idén is teljes jótállással adunk minden darabot. Az idén is minden tíz darabra egyet jutalomképpen adunk. Az idén is a meg nem felelő kaszát kicseréljük. Az idén is a postaköltséget mi fizetjük.

Balkezes kaszák is kaphatók.

Csak épen az árakat szállítottuk le.

„Szentháromság“ kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95 centisek
85	90	95	100	105	110	115 Lei.

Tíz darab „Szentháromság“ kő ára százötven Lei.

Három darab kaszánál kisebb rendelésnél a postaköltséget felszámítjuk. Megrendelhető utánvétellel magánál a Kaszatelepnél, vagy a faluban levő megbizottunknál.

„Szentháromság“ Kaszatelep
Orășul-Nou—Avasujváros, Județul Satu-Mare.